

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT

DEN HAAG (Schev.) - VAN STOLK WEG 29 - TELEF. 55.23.50 - GIRO 41.22.35

Niet voor publicatie.
Nadruk verboden.

Voorlopig Rapport no 113.

VOORLOPIG RAPPORT VAN HET ALGEMEEN BEDRIJFSECONOMISCH ONDERZOEK 1946 NOORD-LIMBURG 7 - 15 HA.

L1

113A

Het voorlopig karakter van dit rapport heeft geen betrekking op de opzet en de uitvoering van het hier beschreven onderzoek maar op de volgende drie punten:

1. In de definitieve vorm zal aan ieder rapport een korte inleiding over doel en methode van het onderzoek voorafgaan.
2. Het volledige rapport-1946 over Noord-Limburg zal ook de grootteklasse 15 - 30 ha omvatten.
3. Er heeft nog geen gelegenheid bestaan de verkregen resultaten met de belanghebbende instanties te bespreken en de getrokken conclusies aan plaatselijk deskundige inzichten te toetsen.

Voor het onderhavige onderzoek van de grootteklasse 7 - 15 ha stonden de gegevens van in totaal 425 bedrijven ter beschikking zoals die werden verschaft door het boekhoudbureau van de L.L.T.B. te Roermond. Van dit aantal vielen er bij voorafgaande selectie 31 af door het voorkomen van veeziekten, misgewas (hagel) of oorlogsschade en ~~29~~ door afwijkende ligging of bijzondere bedrijfstakken, die niet in de normale bedrijfsvoering van de massa der bedrijven kunnen worden opgenomen: belangrijke tuinbouw, pluimveefokkerij, paardenfokkerij en belangrijke pootaardappelteelt.

Van de overblijvende 365 bedrijven behoorden er 257 tot het bedrijfstype "gemengd bedrijf", dus tot het bedrijfstype, waar naast de veehouderij een belangrijke mate van akkerbouwproductie voor de markt voorkomt, en 108 tot het bedrijfstype "overwegend veeteelt", waar dus de akkerbouw ondergeschikt is aan de veehouderij. Dit betekent een belangrijke verschuiving ten opzichte van de vooroorlogse toestand, toen het merendeel der bedrijven van deze groep tot het overwegend veeteelttype behoorde. De verplichte levering van akkerbouwproducten in 1946, samen met de beperking der varkens- en pluimveehouderij vormt natuurlijk de voornaamste oorzaak van dit verschijnsel, zodat in de toekomst weer een verschuiving terug naar de voor-oorlogse verhoudingen kan worden verwacht.

De gemiddelde gegevens voor beide bedrijfstypen vertonen, wat het bedrijfsplan betreft, vrijwel volledige overeenstemming (Tabel I). De gemengde bedrijven hebben per 100 ha cultuurgrond 2 ha meer bouwland, 2 koeien en 1 varken minder en 6 (!) kippen meer, terwijl de vervangingsfactor (kalveren en jongvee per 100 melk- en kalfkoeien) voor het jongvee 6 hoger is.

In de uitkomsten is echter wel belangrijk verschil. De gemengde bedrijven hebben gemiddeld ca f. 50,- per ha meer kosten: loon f. 20,-, meststoffen f. 10,- en machine- en andere kosten f. 10,-, waartegenover ruim f. 90,- per ha hogere opbrengsten staan: ruim f. 100,- meer uit akkerbouw en f. 10,- minder uit veehouderij tengevolge van minder intensieve varkenshouderij op de gemengde bedrijven. In totaal hebben de gemengde bedrijven dus gemiddeld ruim f. 40,- per ha gunstiger uitkomsten dan de bedrijven van het overwegend veeteelttype, hetgeen in het gezinsinkomen volledig doorwerkt (f. 56,- per ha méér).

53/731

De belangrijke mééropbrengst in geld uit akkerbouwproductie bij de gemengde bedrijven wordt dus geenszins gecompenseerd door geringere opbrengst uit veehouderij en (of) hogere kosten voor voederaankoop. Dit betekent, dat het karakteristieke onderscheid tussen beide bedrijfstypen hier niet zozeer bestaat in een verschil in verhouding tussen akkerbouwproductie voor de markt en voor vervoeding in eigen bedrijf, maar dat het hier gaat om een verschil in intensiteit van de akkerbouwproductie. Het is uit de gegevens zonder meer duidelijk, dat bij de bestaande verhoudingen een meer intensieve akkerbouwproductie, waarbij meer voor directe verkoop overblijft, voor de bedrijven van 7 - 15 ha in Noord-Limburg de voorkeur verdient.

Het onderzoek dient zich nu bezig te houden met de vraag, welke verbeteringen er in het bedrijfsplan van beide bedrijfstypen kunnen worden aangebracht om tot een meer rationele bedrijfsvoering, en daarmee tot betere uitkomsten te komen. Daarna kan uiteindelijk worden aangegeven, welk bedrijfstype, bij de grenzen van het daarvoor rationele bedrijfsplan, de voorkeur verdient.

Allereerst is daartoe nagegaan of, en zo ja welk, verband er bestaat tussen de bouwland-graslandverdeling, uitgedrukt in het % bouwland van de cultuurgrond, en de bedrijfsuitkomsten.

Bij de gemengde bedrijven blijkt voor het % bouwland een spreiding te bestaan van 49 - 98, dus van de helft tot vrijwel alle cultuurgrond in bouwland (Tabel II 1). Het % hakvruchten in het bouwplan blijft in alle groepen ongeveer gelijk, de oppervlakte hakvruchten neemt dus met de oppervlakte toe. Het % granen blijft tot de laatste twee groepen ongeveer gelijk en daalt dan sterk. De overblijvende oppervlakte wordt ingenomen door allerlei andere gewassen, vnl. peulvruchten en klavers, welke laatste in de laatste twee groepen vooral van belang waren ten koste der granen ter aanvulling van het weinige grasland.

De paardenbezetting blijft gelijk, een vrijwel algemeen verschijnsel in de zandgebieden, dat wijst op een overbezetting bij de bedrijven met het minste bouwland. De melkveebezetting is over alle groepen ongeveer gelijk (afgezien van een, vermoedelijk toevallige, daling in de vierde groep), hetgeen echter wordt bereikt door minder jongvee te houden, terwijl ook minder opbrengst uit ander vee en grasland verkregen wordt. De varkens- en pluimveebezetting variëren enigszins, echter zonder bepaald verband, alleen voor de laatste groep zijn beide aanzienlijk lager.

Bij de kosten en opbrengsten vertoont, behalve het reeds genoemde voor ander vee en grasland, eigenlijk alleen de post arbeidsloon en de opbrengst akkerbouw een enigszins duidelijk en ook verklaarbaar verband met het % bouwland: meer bouwland - meer loon - meer akkerbouwopbrengst. Voor de andere grootheden, waarbij men een verband zou verwachten: Kosten voor zaai- en pootgoed, meststoffen en veevoeder is dat niet het geval. Voor zaai- en pootgoed en meststoffen wijst dat of op een te royaal gebruik bij de bedrijven met weinig bouwland of op een onvoldoende gebruik bij de bedrijven met veel bouwland. Welk van beide gevallen zich hier voordoet, dient nog te worden nagegaan.

Het ontbreken van een verband met de veevoederpost heeft tengevolge van de voederrantsoenering en de leveringsverplichtingen voor akkerbouwproducten slechts beperkte betekenis. Het wijst alleen in de richting van een gelijkblijvend verbruik van eigen akkerbouwproducten ondanks de grotere productie. In hoeverre dit verbruik voor een rationele bedrijfsvoering optimaal was, blijft dus een open vraag.

De bedrijfsuitkomsten, zowel netto-overschot als gezinsinkomen en opbrengsten-kostenverhouding liggen uiteindelijk voor alle groepen, behalve de laatste, op ongeveer hetzelfde peil. De bestaande verschillen worden bovendien nog deels veroorzaakt door enkele toevallige afwijkingen. Zo zijn de uitkomsten van de bedrijven met een % bouwland 69 t/m 72 gedrukt door de lage melkopbrengst tengevolge van de lage melkveebezetting. Bij de bedrijven met een % 77 t/m 80 bestaan enkele, elkaar ongeveer opheffende afwijkingen: lage rundvee-, varkens- en overige opbrengsten tegenover lage loonpost en overige kosten, waardoor de uitkomsten tot ongeveer op het te verwachten peil liggen. De uitkomsten van de bedrijven met 81 t/m 88% bouwland zijn weer gedrukt door een lage melk- en pluimvee-opbrengst en hoge uitgaven voor bemesting, slechts gedeeltelijk gecompenseerd door de hogere akkerbouwopbrengst.

De 6 bedrijven met 89 t/m 98% bouwland blijven in hun gemiddelde netto-overschot bijna f. 150,- bij de andere bedrijven ten achter. Weliswaar wordt dit deels veroorzaakt door de (vermoedelijk wat te) hoog gewaardeerde eigen arbeid in de loonpost en door de lage bezetting en opbrengst van varkens en pluimvee, maar dit verklaart toch niet meer dan een verschil van ca f. 80,-. Het overige moet dus voortkomen uit een minder rationeel zijn van dit zeer hoge % bouwland, tot uiting komende in lagere opbrengsten van de rundveehouderij en hogere kosten voor aangekocht voeder.

Bij de overwegend veeteelt-bedrijven liggen de verhoudingen ongeveer gelijk (Tabel III 1), alleen ontbreken hier de bedrijven met een zeer hoog % bouwland. De betrekkelijk geringe verschillen in uitkomsten bij de gevormde indeling hebben ook hier hun oorzaak in enkele onafhankelijke afwijkingen. De uitkomsten der bedrijven met 65 t/m 72% bouwland zijn gedrukt door de hoge loonpost en die der bedrijven met 81 t/m 88% bouwland door de hoge post overige kosten. De overige verschillen in kosten en opbrengsten hebben alle een onderling (en vrijwel compenserend) verband: meer veevoer - hogere veeopbrengsten, enz.

De conclusie uit dit eerste stadium van het onderzoek moet dus zijn, dat voor de normale spreiding van het % bouwland: 45 - 88 geen verband met de bedrijfsuitkomsten kan worden aangegeven. Alleen een zeer hoog % bouwland, boven de 90, dat echter slechts bij uitzondering voorkomt, blijkt duidelijk niet rationeel te zijn.

Voor het tweede stadium van het onderzoek zijn de bedrijven met een % bouwland tot 89, dus vrijwel alle, opnieuw ingedeeld volgens hun melkveebezetting. De algemene indruk is hier die van een duidelijk positief verband in die zin, dat de uitkomsten bij hogere melkveebezetting belangrijk beter worden:

Het gaat er nu om vast te stellen of, en zo ja waar, er een grens kan worden gesteld, waar beneden de melkveebezetting voor een rationele bedrijfsvoering in het algemeen niet mag liggen.

Bij het gemengde type (tabel II 2) loopt de totale spreiding der melkveebezetting van 14 t/m 75 per 150 ha cultuurgrond, waarbij de bedrijven met een bezetting tot 31 (ca 25% van het totale aantal) de slechtste uitkomsten hebben, terwijl alleen de bedrijven met een bezetting boven de 56 (slechts 3% van het totaal) duidelijk boven het gemiddelde uitkomen. Ook bij nadere beschouwing blijft dit beeld bestaan. In het bedrijfsplan daalt de vervangingsfactor bij stijgende melkveebezetting, zodat de feitelijke kalver- en jongveebezetting ongeveer gelijk blijft, hetgeen in een over de gehele lijn ongeveer gelijkblijvende rundveeopbrengst resulteert. De varkensbezetting stijgt enigermate met de melkveebezetting (verband tussen beide via de ondermelk), terwijl de pluimveebezetting alleen bij de bedrijven met de laagste, resp. hoogste, melkveebezetting eveneens laag, resp. hoog is.

Van de kosten vertonen alleen de posten loon en veevoeder een verklaarbaar verband en wel stijging met de melkveebezetting.

De melkopbrengst per koe daalt met de bezetting, behalve bij de 8 bedrijven met de hoogste bezetting, zodat de melkopbrengst per ha niet evenredig met de bezetting stijgt, overigens een bekend verschijnsel. De varkensopbrengst stijgt eveneens, terwijl die van de akkerbouw, door het uiteraard toenemende verbruik van eigen producten (hakvruchten) als veevoeder, daalt.

De bedrijven met de laagste melkveebezetting 14 t/m 25 zijn kennelijk ook op ander gebied weinig intensief: de opbrengst per varken en kip is verre van schitterend. De lage loonpost geeft hiervoor enige compensatie, maar de uitkomsten blijven slecht, hetgeen in het gezinsinkomen al zeer duidelijk tot uiting komt. De bedrijven met een bezetting 26 t/m 30 zijn van een geheel ander karakter: hoog aangekocht en eigen voederverbruik en veel loon, maar ondanks de gunstige opbrengsten blijven zij toch ver achter. Intensivering per dier kan de te lage bezetting dus niet goedmaken. De bedrijven met bezetting 31 t/m 35 zijn wat geflatteerd door hoge overige opbrengsten, terwijl met die met bezetting 36 t/m 40 het omgekeerde het geval is door hoge voederkosten en lage rundvee-opbrengsten. Deze 94 bedrijven, bijna 40% van het totaal, vormen ook in hun uitkomsten de overgangsgroep. Bij de volgende 88 bedrijven gaat, bij ongeveer gelijkblijvende kosten, de nog hogere melkveebezetting door de stijging van melk- en rundvee-opbrengst duidelijk de doorslag geven. De 8 bedrijven met de hoogste bezetting geven tenslotte een voorbeeld van wat er met een intensieve en rationele bedrijfsvoering (alsmede vermoedelijk een hoogstaande veestapel) bereikbaar is. Als algemene conclusie kon dus worden gesteld, dat voor deze gemengde bedrijven de onderste grens van een rationele melkveebezetting tussen 30 en 40, en vermoedelijk bij 40 ligt.

Bij de overwegend veeteeltbedrijven (tabel III 2) ligt bij dezelfde spreiding (12 t/m 72) tendenz de overgang nog scherper. Hier zijn het de bedrijven met een melkveebezetting boven 46, die verreweg de beste uitkomsten hebben, terwijl een uitzonderlijke "topgroep" ontbreekt.

Bij nadere beschouwing blijken de bedrijven met bezetting 36 t/m 40 extra ongunstig uit te komen, daar zowel het loon als de kosten voor zaai- en pootgoed en meststoffen hoog zijn. Desondanks blijven zij toch ver achter bij de volgende bedrijven met bezetting 41 t/m 45, waarvan de uitkomsten eveneens gedrukt zijn door een ongunstige varkensopbrengst en een zeer lage opbrengst uit ander vee en grasland, slechts gedeeltelijk gecompenseerd door wat minder loon en overige kosten. De overgang tussen deze bedrijven en de volgende met bezetting 46 t/m 56 wordt hierdoor al minder scherp, terwijl de uitkomsten der volgende bedrijven bovendien nog wat geflatteerd zijn door een hoge opbrengst per koe en een flinke opbrengst ander vee. Daar de invloed van de varkensbezetting nog niet is nagegaan, kan de rol van de sterke stijging hiervan niet worden aangegeven. Voor de overwegend veeteeltbedrijven vormt de melkveebezetting 41 t/m 45 dus de overgang en ligt de onderste grens van de rationele melkveebezetting tussen deze waarden.

Gezien de bij de melkveebezetting opgemerkte medestijging van de varkensbezetting is het van belang als derde stadium de invloed van deze grootheid na te gaan. Daartoe zijn de bedrijven, met uitzondering van die met een zeer beslist niet rationele melkveebezetting, opnieuw ingedeeld volgens hun varkensbezetting. De bedrijven uit de overgangsgroepen van de vorige indeling dienen hierbij in beschouwing te blijven, daar het mogelijk en zelfs waarschijnlijk is, dat hun minder gunstige uitkomsten, althans gedeeltelijk, uit de lagere varkensbezetting voortvloeien. In dat geval zou de grens van de rationele melkveebezetting dus de spreiding der huidige overgangsgroepen insluiten.

Evenals bij de melkveebezetting is het algemene beeld ook hier: meer varkens - betere uitkomsten. Het gaat er dus weer om de eventuele minimumgrens aan te geven.

Bij de gemengde bedrijven (tabel II 3) blijkt de spreiding der varkensbezetting 19 - 133 te zijn, waarbij in het bedrijfsplan alleen enig verband met de pluimveebezetting bestaat: meer varkens - meer pluimvee. Dit is ook wel bekend: een meer intensieve bedrijfsvoering voor deze bedrijfstakken wordt veelal voor beide tesamen ondernomen. Verder is er de te verwachten stijging van loon en voederkosten, terwijl bij de opbrengsten blijkt, dat de hogere bezetting gepaard gaat met een lagere opbrengst per varken. Zij worden dus op lichter gewicht afgeleverd.

Volgens de uitkomsten vormen de bedrijven met een bezetting 36 t/m 45 duidelijk de overgangsgroep. Er zijn enige afwijkingen in de lage loonpost, lage rundveeopbrengst en hoge akkerbouwopbrengst, die bij elkaar de uitkomsten van deze bedrijven enigszins flatteren zonder dat dat in hun positie van overgangsgroep verandering brengt. De bedrijven met bezetting 19 t/m 35 (ca 1/3 van het totale aantal) blijven in hun uitkomsten ver achter. De bedrijven met bezetting 46 t/m 55 hebben veel betere uitkomsten dan de vorige groep, hetgeen echter voor het overgrote deel voortvloeit uit de hogere melk-, rundvee- en pluimvee-opbrengst. De bedrijven met bezetting 56 t/m 65 hebben ongeveer de normale uitkomsten, terwijl die der topgroep met bezetting 66 t/m 133 weer geflatteerd zijn door de hoge pluimveebezetting en -opbrengst.

De onderste grens der rationele varkensbezetting ligt voor deze bedrijven, afhankelijk van de invloed der pluimveebezetting, dus tussen 36 en 45.

Bij de overwegend veeteeltbedrijven loopt de spreiding van 15 t/m 151, waarbij in het bedrijfsplan alleen de bedrijven met de laagste varkensbezetting zich ook door een lage jongveebezetting en een pluimveebezetting onderscheiden. Deze bedrijven hebben ook de slechtste uitkomsten, hetgeen echter voor een deel op rekening van de lage rundvee- en pluimvee-opbrengst staat met daartegenover een hogere opbrengst ander vee. Verder is er een compenserend verband tussen de lage akkerbouwopbrengst en de lage meststoffen- en veevoederkosten. Deze bedrijven blijven, alles bijeengenomen, toch duidelijk het slechtst. De bedrijven met een bezetting 36 t/m 55 en die met bezetting 55 t/m 70 liggen, rekening houdend met het verschil in rundvee-opbrengst ongeveer op hetzelfde peil, waarbij een duidelijk compenserend verband bestaat tussen de kosten van meststoffen en aangekocht voeder en tussen deze laatste en de akkerbouwopbrengst. De topgroep tenslotte heeft bijzonder gunstige uitkomsten door de lage posten loon en overige kosten. Samenvattend ligt ook hier de ondergrens van de rationele varkensbezetting bij 36.

Voor het vierde stadium is het nagaan van de invloed der pluimveebezetting en daarmee van de derde belangrijke tak van veeteelt op deze bedrijven, aan bod. Bij de gemengde bedrijven zijn hiertoe alleen de bedrijven met een varkensbezetting boven 35 opnieuw ingedeeld; de overwegend veeteeltbedrijven zijn alle in beschouwing gehouden daar het aantal anders te zeer beperkt zou worden.

De algemene tendenz is ook hier weer dezelfde: meer kippen --betere uitkomsten, ook al door hogere opbrengsten per kip. Op bedrijven met weinig kippen wordt aan deze bedrijfstak dus ook weinig zorg besteed, wat het verband nog verder uiteenrekt. De samenhang met de varkensbezetting blijkt alleen duidelijk bij de gemengde bedrijven, bij de overwegend veeteeltbedrijven daalt de varkensbezetting eerst en stijgt dan weer. Overigens is er alleen een, alleszins logisch, duidelijk verband met de voederkosten. Wat de arbeid betreft past de pluimveehouderij blijkbaar zonder veel extra-inspanning in de lopende bedrijfsvoering, tenminste binnen de grenzen van de huidige spreiding in bezetting, die veel geringer is dan die van voor de oorlog.

Bij het gemengde type, waar de totale spreiding van 19 tot 1179 loopt (tabel II 4), komen alleen de bedrijven met de laagste bezetting 19 t/m 250 verreweg het slechtst uit de bus, hetgeen ook bij in aanmerking nemen van de lage melk- en rundvee-opbrengst zo blijft. De volgende groep met bezetting 251 t/m 350 vormen de overgang, waarbij de aangegeven uitkomsten enigermate geflatteerd zijn door de lage loonpost, de lage onderhouds- en machinekosten en de hoge rundvee-opbrengst. De naar verhouding zeer gunstige uitkomsten van de bedrijven met bezetting 351 t/m 450 komen vnl. voort uit de hoge varkensbezetting en -opbrengst, akkerbouwopbrengst (hakvruchten en andere gewassen) en rundvee-opbrengst.

De uitkomsten van de bedrijven met bezetting 451 t/m 650 daarentegen zijn gedrukt door de lage hakvruchtenopbrengst, gedeeltelijk gecompenseerd door de naar verhouding lage voederkosten en de hoge melkopbrengst per koe. De topgroep tenslotte geeft met een lage opbrengst per varken tegenover een hoge opbrengst per kip in totaal een redelijk beeld van de uitkomsten, die bij dit bedrijfsplan normaal bereikbaar zijn. Over het geheel ligt de ondergrens der rationele pluimveebezetting voor deze bedrijven dus tussen 250 en 350.

Voor de overwegend veeteeltbedrijven is de spreiding nog iets meer beperkt: van 96 tot 813 (tabel III 4). Door het geringe aantal bedrijven spelen de verschillende afwijkingen der andere grootheden een belangrijke rol bij de gemiddelde uitkomsten per groep. De uitkomsten der bedrijven met de laagste bezetting zijn aanzienlijk geflatteerd door de lage loonpost en de hoge varkensbezetting en -opbrengst, terwijl de bedrijven met bezetting 251 t/m 350 in hun uitkomsten enigszins gedrukt zijn door de hoge bemestings- en overige kosten. De overgang ligt hier dus kennelijk bij de bezetting 351 t/m 450, van welke bedrijven de uitkomsten sterk gedrukt zijn door de hoge loonpost en de lage opbrengst per kip. Bij de bedrijven met bezetting 451 t/m 650 vallen de meerdere bemestingskosten tegen de hogere akkerbouwopbrengst weg en de hogere rundvee- tegen de lagere ander vee-opbrengst. Bij de topgroep is hetzelfde het geval voor de lage rundvee- en ander vee-opbrengst tegenover de hoge varkensbezetting en opbrengst en lagere loonpost, machine- en andere kosten tegen de lagere akkerbouwopbrengst. De onderste grens der rationele pluimveebezetting ligt hier dus duidelijk bij 350.

In de vorige stadia van het onderzoek is als willekeurig optredende factor in vele gevallen de rundvee-opbrengst verschenen. Het is dus van belang om na te gaan of deze grootheid nog in verband staat met enige factoren in bedrijfsplan. Het is reeds gebleken, dat hiervan ten opzichte van de melkveebezetting niet kan worden aangetoond. Enig verband kan nu alleen nog bestaan met de vervangingsfactor, dus de verhouding tussen het aantal kalveren en jongvee en het aantal koeien. Als indelingsmaatstaf wordt de vervangingsfactor omgerekend tot een cijfer, het aantal "jongvee-eenheden", dus volgens de gebruikelijke omrekening het aantal stuks jongvee plus (het aantal kalveren gedeeld door 2). Bij de gemengde bedrijven zijn die met de laagste pluimveebezetting verder buiten beschouwing gelaten, bij de overwegend veeteeltbedrijven zijn ter wille van het aantal alle bedrijven weer gebruikt.

Van een duidelijk algemeen verband is, mede gezien de grote variatie in vele andere, onafhankelijke factoren, geen sprake, al lijkt het er bij de overwegend veeteeltbedrijven op het eerste gezicht wel op. Alleen blijkt, evenals bij de indeling volgens melkveebezetting, ook hier dat een hogere vervangingsfactor met een lagere melkveebezetting gepaard gaat, hetgeen een zekere compensatie tussen melk- en rundvee-opbrengst mogelijk maakt.

Bij de gemengde bedrijven (tabel II 5) is dit vrijwel volledig het geval, hetgeen de mogelijkheid van invloed der vervangingsfactor op de bedrijfsuitkomsten al zeer beperkt. Bij nadere beschouwing blijkt ook dat de verschillen in uitkomsten vrijwel geheel aan andere factoren moeten worden toegeschreven. De uitkomsten van de 3e en 4e groep zijn gedrukt door resp. een hoge loonpost en hoge overige kosten, die van de 1e en 5e groep geflatteerd door resp. een hoge varkens- en pluimveebezetting en een hoge pluimveebezetting en weinig loon en overige kosten. Enig verband tussen vervangingsfactor en bedrijfsuitkomsten is hier dus niet aantoonbaar.

Bij de overwegend veeteeltbedrijven ligt de zaak anders (tabel III 5). Bij een lager liggende spreiding der vervangingsfactor, vooral voor het aantal kalveren, is die der rundvee-opbrengst veel groter, waardoor geen onderlinge compensatie van melk- en rundvee-opbrengst optreedt, ook al doordat de melkveebezetting bij een hogere vervangingsfactor slechts weinig daalt. Bij verdere beschouwing blijkt, dat de zeer lage uitkomsten van de 6 bedrijven met de laagste vervangingsfactor voor een groot deel moeten worden toegeschreven aan de lage varkensbezetting (en -opbrengst), de lage opbrengst uit ander vee en granen, terwijl het loon en de voedarkosten hoog zijn, hetgeen niet wordt gecompenseerd door de hogere pluimvee-opbrengst en de lagere overige kosten. Alles bijeen scheelt dit een f. 100,-, zodat de eerste groep toch de slechtste uitkomsten houdt. De uitkomsten van de derde groep zijn wat geflatteerd door de lage loonpost, terwijl lagere varkens- en hogere akkerbouwopbrengst elkaar compenseren. De conclusie moet hier dus luiden, dat voor de overwegend veeteeltbedrijven evenmin een duidelijk verband tussen vervangingsfactor en bedrijfsuitkomsten kan worden aangetoond, maar de jongveestapel toch niet te zeer dient te worden beperkt, in het bijzonder niet wat het aantal kalveren betreft.

Als laatste wellicht van belang zijnde grootheid is het % hakvruchten in het bouwplan gekozen, dat zowel bij de akkerbouwopbrengst in geld als bij de eigen voederproductie een rol kan spelen. De gemengde bedrijven zijn wegens het ontbreken van enig verband tussen vervangingsfactor en bedrijfsuitkomsten alle weer gebruikt, van de overwegend veeteeltbedrijven zijn die met de laagste vervangingsfactor buiten beschouwing gelaten, ook al omdat ~~zij~~ een zeer lage, reeds niet rationeel gebleken, varkensbezetting hebben.

Bij de gemengde bedrijven is van enig zichtbaar verband tussen het % hakvruchten en de bedrijfsuitkomsten geen sprake (tabel II 6). Wel wordt de akkerbouwopbrengst hoger, maar de veehouderij-opbrengst blijft ongeveer gelijk en de stijgende kosten: zaai- en pootgoed, meststoffen en machines, doen het voordeel te niet. De uitkomsten van de eerste groep zijn wat geflatteerd door de lage overige kosten, terwijl de afwijkingen der andere grootheden elkaar ongeveer opheffen. Bij de derde groep gaat de lagere melkveebezetting gepaard met een lagere loonpost, terwijl de uitkomsten van de vierde groep weer geflatteerd worden door de hoge varkensbezetting (en -opbrengst) en de hogere opbrengst uit ander vee en grasland.

Bij de overwegend veeteeltbedrijven (tabel III 6) gaat een stijgend % hakvruchten gepaard met een zo sterke stijging in melkvee- en vooral varkensbezetting, dat het niet mogelijk is, met enige zekerheid de invloed van het % hakvruchten op de bedrijfsuitkomsten na te gaan. Daar zowel de akkerbouwopbrengst als de voederkosten voor alle drie groepen ongeveer gelijk zijn, is de hogere veehouderij- (i.c. varkens-) opbrengst geheel aan de meerdere akkerbouwproductie te danken. Hiertegenover staan echter hogere kosten, die het eventuele voordeel weer teniet doen. Het lijkt er dus niet veel op, dat een hoger % hakvruchten voor deze bedrijven voordeel brengt. Noch voor de gemengde- noch voor de overwegend veeteeltbedrijven kan dus op grond van dit onderzoek enig verband tussen het % hakvruchten en de bedrijfsuitkomsten worden aangetoond. Dit negatieve resultaat komt niet overeen met hetgeen men zou verwachten. Het is echter niet onwaarschijnlijk, dat, bij het hoge % bouwland in dit gebied, de invloed van het % hakvruchten in het bouwplan minder duidelijk is dan in andere gebieden.

Voor het, betrekkelijk geringe, aantal overwegend veeteeltbedrijven is het onderzoek hiermede geëindigd. Van de gemengde bedrijven is echter nog een zo groot aantal in beschouwing gebleven, dat het mogelijk is om voor de meest belangrijke grootheden nog een tweede ronde van het onderzoek op te zetten. Mede door de reeds toegepaste beperkingen in de spreiding van het bedrijfsplan, kunnen de getrokken conclusies worden getoetst en (of) de aangegeven grenzen, speciaal voor de overgangen, wellicht nog nader worden bepaald.

Daartoe zijn in de eerste plaats dezelfde bedrijven uit de beide vorige stadia wederom volgens hun % bouwland ingedeeld (Tabel II 7). Evenals bij de eerste indeling volgens deze grootheid is ook hier op het eerste gezicht geen duidelijk verband met de bedrijfsuitkomsten aanwezig. Bij nadere beschouwing blijkt zelfs, dat de zeer gunstige uitkomsten van de eerste groep geheel voortkomen uit de zeer lage loonpost en de hoge ontvangsten voor varkens en pluimvee, voor welke laatste bedrijfstak zowel de bezetting als de opbrengst per kip aanzienlijk boven het gemiddelde liggen. Indien dit in aanmerking wordt genomen, komen de bedrijfsuitkomsten ongeveer gelijk te liggen met die van de tweede groep. Van de derde groep zijn de uitkomsten naar verhouding ongunstig door de lage melkvee- en pluimveebezetting, hetgeen bij de laatste twee groepen eveneens het geval is. Bij deze groepen speelt bovendien nog de lage opbrengst aan ander vee mede een rol. Voor de laatste groep wordt de zeer ongunstige opbrengst per kip ongeveer gecompenseerd door de hoge rundvee-opbrengst. Het resultaat is dus, dat de bedrijven met een % bouwland van 69 tot 88 op ongeveer eenzelfde niveau de beste uitkomsten hebben, terwijl die met een % bouwland onder de 69 daarbij enigszins achterblijven, zodat een bedrijfsvoering met minder dan 2/3 bouwland voor deze bedrijven waarschijnlijk minder rationeel is.

Voor de nu volgende herindeling volgens melkveebezetting zijn de bedrijven uit de beide groepen met minder dan 69% bouwland verder buiten beschouwing gelaten. Bij deze nieuwe opstelling komt een zeer duidelijk verband naar voren, dat de aanvankelijke conclusie ten aanzien van de grens der rationele melkveebezetting bij ca 40 volkomen bevestigd (Tabel II 8). Weliswaar zijn de uitkomsten van de tweede groep gedrukt door de lage rundvee-opbrengst, maar het lijdt toch geen twijfel, dat de grens tussen niet- en wel-rationele melkveebezetting zelfs eerder boven dan onder de 40 ligt. De uitkomsten van de vierde groep zijn enigszins geflatteerd door de hoge rundvee-opbrengst, terwijl bij de laatste de wel zeer hoge loonpost het omgekeerde effect heeft. De ondergrens der rationele melkveebezetting ligt dus duidelijk bij ca 40.

Bij de herindeling volgens varkensbezetting, waarbij de bedrijven met een melkveebezetting onder de 41 verder buiten beschouwing gelaten zijn, wordt de aanvankelijke conclusie ten aanzien van de ondergrens der rationele varkensbezetting eveneens bevestigd. De overgang is echter aanzienlijk minder scherp dan het op het eerste gezicht lijkt tengevolge van enigszins verwarrende opbrengstverschillen bij de rundveehouderij. De uitkomsten van de eerste groep worden nl. gedrukt door de lage melkopbrengst per koe en die van de tweede geflatteerd door de hoge melk- en rundvee-opbrengst, terwijl die van de laatste weer wat gedrukt zijn door de lage rundvee-opbrengst. De aanvankelijke conclusie, dat de ondergrens voor een rationele varkensbezetting bij 36 ligt, kan dus volledig gehandhaafd blijven.

Dezelfde bedrijven zijn tenslotte nogmaals volgens hun pluimveebezetting ingedeeld (Tabel II 10). De uitkomsten van de eerste groep zijn enigszins gedrukt doordat het samenstel van hoge bemestingskosten, hoge akkerbouwopbrengst en lage varkensbezetting elkaar niet geheel compenseert. De hoge post overige opbrengsten bij de tweede groep werkt niet flatterend. Deze omvat nl. een belangrijk bedrag aan "kasverschillen", vermoedelijk door huisverkoop van eieren, hetgeen de lage opbrengst per kip compenseert. Bij de derde groep hebben lage akkerbouw- en hoge melkopbrengst elkaar op, hetgeen bij de vierde groep niet het geval is. Hierdoor en door de lage overige kosten komen de uitkomsten van deze laatste groep wat te gunstig uit. Als conclusie kan dus worden gesteld, dat de eerste groep als enige slechte uitkomsten heeft en de ondergrens van de rationele pluimveebezetting voor deze bedrijven dus bij ca 350 ligt.

Ter bepaling van het mogelijke resultaat van de bij dit onderzoek verkregen aanwijzingen voor een rationele bedrijfsvoering, dienen nu de gemiddelde uitkomsten te worden bepaald van die bedrijven, wier bedrijfsplan binnen de aangegeven grenzen valt. Voor het gemengde type zijn dat dus bedrijven met een % bouwland 69 - 89, melkveebezetting boven 40, een varkensbezetting boven 35 en een pluimveebezetting boven 350 ten getale van 26 of juist 10% van het oorspronkelijke totaal.

Voor het overwegend veeteelttype zijn het de bedrijven met eveneens een melkveebezetting boven 40, een varkensbezetting boven 35 en een pluimveebezetting boven 350, ten getale van 15 of 14% van het oorspronkelijk totaal. Voor de bedrijfsgroep als geheel betekent dit, dat slechts 41 van de 365 bedrijven of 11% binnen de, toch werkelijk niet bijzonder nauwgestelde, grenzen van een rationeel bedrijfsplan vallen. Hierbij moeten echter 2 dingen worden bedacht. In de eerste plaats zijn er uiteraard altijd enkele bedrijven, die slechts voor een der grootheden juist buiten de selectiegrenzen vallen en dus eigenlijk even goed nog wel tot de "upper ten" zouden kunnen worden gerekend. Verder zullen, juist in 1946, de toen bestaande teeltbeperkingen een groot aantal bedrijven gedwongen hebben tot een bedrijfsplan, dat onder de gestelde grenzen valt. Verdere onderzoeken over volgende jaren zullen dus moeten uitwijzen of ook bij een grotere bedrijfsvrijheid de verhoudingen zo ongunstig liggen als uit deze cijfers valt af te leiden.

De gegevens van de, volgens de gestelde grenzen uitverkozen, bedrijven zijn, met die van de oorspronkelijke gehele groepen weergegeven in Tabel I. Hieruit blijkt, dat, over alle bedrijven genomen, de meer intensieve bedrijfsvoering gepaard gaat met een grotere arbeidsaanwending, hetgeen voor deze bedrijven uiteraard niet anders dan voordelig is en aan het gezinsinkomen ten goede komt. Verder zijn de kosten voor voederaankoop en onderhoud en afschrijving eveneens hoger, terwijl voor meststoffen (meer eigen stalmest!) en overige kosten enige besparing mogelijk blijkt. De gemiddelde opbrengsten per koe, varken en kip zijn dezelfde gebleven, zodat mag worden aangenomen, dat de betere bedrijfsuitkomsten bij dezelfde kwaliteit van de veestapel worden bereikt. De mogelijkheden tot verdere verbetering der bedrijfsuitkomsten door verhoging van het kwaliteitspeil van de veestapel zijn hier dus nog geheel buiten beschouwing gebleven, hetgeen trouwens ook buiten het feitelijke bestek van deze vorm van onderzoek valt. De gemiddelde akkerbouwopbrengst in geld is lager, vooral voor de hakvruchten, hetgeen uiteraard met de meer intensieve veehouderij samenhangt. In de overige grootheden is geen verschil.

Voor de bedrijfstypen afzonderlijk is het beeld vrijwel geheel gelijk. Alleen is voor de gemengde bedrijven de melkopbrengst per koe wel hoger en de rundvee-opbrengst naar verhouding wat lager, terwijl voor de overwegend veeteeltbedrijven het omgekeerde het geval is. Voor de overwegend veeteeltbedrijven is de akkerbouwopbrengst vrijwel gelijk, waartegenover een grotere stijging van de kosten voor aangekocht voeder staat.

Ter algemene controle kan nu nog worden nagegaan, welke bedrijven met een rationeel bevonden bedrijfsplan slechtere uitkomsten hebben dan het gemiddelde van deze groep en waarom, en welke bedrijven met een niet rationeel bevonden bedrijfsplan desondanks gunstige (d.w.z. beter dan dit gemiddelde) uitkomsten hebben en waarom. Hiervoor moeten dan bijzondere individuele omstandigheden kunnen worden aangewezen.

Van de 41 geselecteerde bedrijven hebben er 17 een lagere netto-opbrengst dan het gemiddelde. Hierbij zijn er echter 5, waarbij dit alleen het gevolg is van een overmatige aanwending van gezinsarbeid en waarvan het gezinsinkomen zelfs boven het gemiddelde ligt. Van de overige 12 hebben er weer 5 een zeer lage melkopbrengst per koe en dus vermoedelijk een kwalitatief slechte rundvee-stapel; één bedrijf heeft een belangrijk verlies op paarden en een slechte rundvee-opbrengst, één een zeer slechte pluimvee- en rundvee-opbrengst en 5 bedrijven hebben zeer hoge kosten voor meststoffen, voeder, onderhoud en afschrijving of overige kosten. Dit kan een bijzonder verschijnsel voor een bepaald jaar zijn, vooral voor 1946, het eerste jaar na de oorlog. Het is echter ook mogelijk, dat een of meer dezer bedrijven het bewijs zijn, dat een slechte boer ook bij een goed bedrijfsplan nog wel tot ongunstige uitkomsten kan komen.

Van de 324 andere bedrijven hebben er 38 desondanks uitkomsten boven het (nieuwe) gemiddelde. Hiervan zijn er 8, waarvan het bedrijfsplan voor een der grootheden vlak tegen de gestelde grenzen aan ligt en voor de andere er binnen. Al deze bedrijven hebben echter bovendien nog andere bijzonderheden: 3 een hoge winst op paarden, 3 een zeer hoge melkopbrengst per koe, één een zeer hoge pluimveebezetting en één een zeer hoge varkensbezetting. Van de overige 30 bedrijven hebben er 12 (1) hun gunstige uitkomsten te danken aan een hoge melkopbrengst per koe, hetgeen het belang van een goede veekwaliteit nog extra onderstreept; 9 bedrijven hebben een zeer hoge varkens- en of pluimveebezetting, waarvan 2 bovendien nog een hoge melkopbrengst, één een hoge winst op paarden en één een zeer hoge peulvruchtenopbrengst; 2 bedrijven hebben een zeer hoge winst op paarden en 7 bedrijven hebben zeer lage posten onderhoud en afschrijving en overige kosten, terwijl er op deze bedrijven ook betrekkelijk weinig aan veevoeder wordt uitgegeven. Dit kan wederom aan toevallige omstandigheden in bepaald jaar liggen, het is echter ook mogelijk, dat één of meer dezer bedrijven een (zeldzaam) voorbeeld zijn van wat een goede boer ook bij een minder gunstig bedrijfsplan nog kan bereiken.

De resultaat van dit onderzoek, ten aanzien van de richtlijnen voor een rationele bedrijfsvoering voor bedrijven van 7 - 15 ha in Noord-Limburg onder de verhoudingen van 1946, kunnen nu tenslotte als volgt worden samengevat.

- I Het bereiken van gunstige bedrijfsuitkomsten is zowel bij het gemengde-als bij het overwegend veeteeltbedrijfstype tot ongeveer hetzelfde peil mogelijk. Beide bedrijfstypen zijn dus voor deze bedrijfsgroep rationeel.
- II De bestaande spreiding van het % bouwland van 45 - 98 (gemiddeld 71) dient voor het gemengde bedrijfstype in het algemeen te worden beperkt tot ca 65 - 90 (gemiddeld 77), terwijl voor het overwegend veeteelttype geen beperking kan worden aangegeven (gemiddeld 73).
- III De bestaande spreiding van de melkveebezetting van 0,12 - 0,75 koe per ha cultuurgrond (gemiddeld 0,39) dient in het algemeen te worden beperkt tot minstens 0,40 (gemiddeld 0,48).

Tabel I

NOORD-LIMBURG 7 - 15 ha

		Bedrijfsplan										Kosten per ha cult. grond									
Aantal bedrijven	Gemidd. oppervl.	% Bouwland	Werkp. per 100 ha cultuurgrond	Melkvee per 100 ha cult.gr.	Kalveren per 100 st. melkvee	Jongvee per 100 st. melkvee	Varkens per 100 ha cult.gr.	Pluimvee per 100 ha cult.gr.	Granen per 100 ha bouw.	Hakvruchten per 100 ha bouw.	Andere gewassen per 100 ha bouw.	Totaal loon + werk door derden	Zaai- en protg.	Neststoffen	Veevoeder	Onderhoud + afschrijving	Overige kosten	Rente invent.	Pachtwaaide	Totaal kosten	
1) Alle gemeentelijke bedrijven	257	10.65	72	12	38	35	80	44	404	70	20	10	401	28	84	52	52	57	28	56	753
2) Alle overwegend veeteeltbedrijven	108	10.61	70	12	40	34	74	45	392	72	19	9	381	24	74	49	48	51	28	52	707
3) Alle bedrijven tezamen	365	10.64	71	12	39	35	78	44	401	71	20	9	394	27	81	51	51	55	28	55	742
4) Gemeente bedrijven met perc. bouwland	26	9.48	77	12	47	35	68	60	540	70	18	12	436	28	75	65	46	53	29	57	789
5) Overwegend veeteeltbedrijven met melkveebez.	15	9.14	73	12	50	32	78	60	576	69	19	12	415	23	67	69	37	46	29	54	740
6) Alle bedrijven tezamen	41	9.36	75	12	48	33	72	60	553	69	18	13	428	27	72	66	43	50	29	56	772
Opbrengsten per ha cultuurgrond, resp. per dier en per ha bouwland																					
Aantal bedrijven	Melk + kaas en boter	Zuivel per koe	Rundvee	Varkens	Varkens per varken	Pluimvee	Pluimvee per kip	Paarden, schapen + gresland	Totaal veeteelt	Granen	Hakvruchten	Andere gewassen	Totaal akkerbouw	Akkerbouw per ha bouwland	Fruit, tuinbouw + overige opbr.	Totaal bruto opbrengsten	Netto overschot	Gezinsinkomen	Baten per f 100 kosten		
1) Alle gemeentelijke bedrijven	257	160	423	81	128	284	81	20	14	464	105	93	10	208	290	17	689	69	286	91	
2) Alle overwegend veeteeltbedrijven	108	161	403	83	144	320	72	18	22	482	64	36	3	103	147	11	596	111	250	84	
3) Alle bedrijven tezamen	365	161	417	82	132	298	78	19	16	469	93	76	8	177	248	15	661	81	270	89	
4) Gemeente bedrijven met perc. bouwland	26	213	457	105	174	289	106	20	10	608	102	81	9	192	251	16	816	27	420	103	
5) Overwegend veeteeltbedrijven met melkveebez.	15	196	389	131	193	322	102	18	15	637	65	35	3	103	141	9	743	9	387	102	
6) Alle bedrijven tezamen	41	207	427	115	181	301	104	19	12	619	88	65	7	160	212	13	792	21	408	103	

De B.L.O.

Tabel II B

NOORD-LIMBURG, 7 - 15 ha, GEMEENDE BEDRIJVEN

Opbrengsten per ha cultuurgrond, resp. per dier en per ha bouwland																				
Aantal bedrijven											Netto overschot	Gezinsinkomen	Baten per f 100 kosten							
	Melk + kaas en boter	Zuivel per koe	Rundvee	Varkens	Varkens per varken	Pluimvee	Pluimvee per kip	Paarden, schapen en grasland	Totaal veeteelt	Granen				Hakvruchten	Andere gewassen	Totaal akkerbouw	Akkerbouw per ha bouwland	Fruit, tuinbouw + overige opbr.	Totaal bruto opbrengsten	
1) Alle bedrijven, ingedeeld naar percentage bouwland																				
49 t/m 56	19	162	443	95	108	279	89	23	35	489	76	66	2	144	276	16	649	57	259	92
57 t/m 64	29	168	441	92	119	304	81	20	20	480	95	67	6	170	276	18	668	45	276	94
65 t/m 68	41	175	429	86	133	285	83	19	14	491	100	93	6	199	300	18	708	59	283	92
69 t/m 72	54	149	426	77	130	283	81	20	10	447	104	101	9	214	303	21	682	79	278	90
73 t/m 76	37	163	413	80	140	286	85	21	16	484	113	93	8	214	287	20	718	52	322	93
77 t/m 80	34	165	429	70	122	305	84	20	10	451	114	85	15	214	275	12	677	64	289	91
81 t/m 88	37	148	402	84	129	293	72	19	7	440	115	124	11	250	298	9	699	89	288	90
89 t/m 98	6	151	388	69	102	277	48	15	5	375	119	93	32	244	265	4	623	203	246	71
Totaal	257	160	423	81	128	284	81	20	14	464	105	93	10	208	290	17	669	69	286	91
2) Bedrijven met percentage bouwland van 49 t/m 88, ingedeeld naar melkveebezetting																				
14 t/m 25	25	100	455	73	102	247	56	17	16	347	111	95	12	218	315	17	582	96	182	86
26 t/m 30	36	135	480	77	120	293	98	23	10	440	98	94	16	208	290	13	661	101	257	87
31 t/m 35	45	142	428	77	125	297	76	19	19	439	108	97	8	213	293	23	675	66	286	91
36 t/m 40	49	159	418	70	137	298	90	21	12	463	104	102	7	213	304	16	697	75	283	90
41 t/m 45	48	177	414	101	132	298	72	19	16	498	104	83	8	209	281	16	714	56	319	93
46 t/m 56	40	201	395	93	140	295	80	19	12	526	102	87	5	194	273	15	735	34	324	96
57 t/m 75	8	287	461	78	125	295	127	23	16	633	106	77	-	185	265	12	830	49	428	106
Totaal	251	160	425	82	128	286	81	20	14	465	105	93	9	207	290	17	689	66	288	91
3) Bedrijven met percentage bouwland van 49 t/m 88 en melkveebezetting van 31 t/m 75, ingedeeld naar varkensbezetting																				
19 t/m 25	25	151	364	81	78	351	6	20	20	406	105	95	4	204	280	20	630	108	237	85
26 t/m 35	36	157	394	82	94	305	62	19	19	414	105	76	9	190	277	20	624	116	263	84
36 t/m 45	50	176	418	72	128	315	69	19	14	459	109	102	4	215	301	12	686	61	280	92
46 t/m 55	36	193	435	104	154	302	96	21	7	554	108	86	6	200	274	14	768	4	360	99
56 t/m 65	21	172	405	107	153	254	85	18	20	537	96	100	13	209	299	17	763	27	361	97
66 t/m 133	22	193	475	70	217	259	122	23	10	612	101	101	8	210	292	28	850	24	382	103
Totaal	190	173	415	85	133	294	82	20	15	488	105	93	7	205	287	17	710	53	308	93

L.E.L.

/ - variaties.

Tabel II B (1e vervolg)

NOORD-LIMBURG, 7 - 15 ha, GEMEENDE BEDRIJVEN

Opbrengsten per ha cultuurgrond, resp. per dier en per ha bouwland																				
Aantal bedrijven	Melk + kaas en boter	Zuivel per koe	Rundvee	Varkens	Varkens per varken	Pluimvee	Pluimvee per kip	Paarden, schapen en grasland	Totaal veeteelt	Granen	Hakvruchten	Andere gewassen	Totaal akkerbouw	Akkerbouw per ha bouwland	Fruit, tuinbouw + overige opbr.	Totaal bruto opbrengsten	Netto overschot	Gezinsinkomen	Baten per f 100 kosten	
4) Bedrijven met percentage bouwland van 49 t/m 88, melkveebezetting van 31 t/m 75 en varkensbezetting van 36 t/m 133, ingedeeld naar pluimveebezetting																				
19 t/m 250	21	160	371	78	136	284	33	19	15	422	106	114	5	225	316	13	660	96	270	87
251 t/m 350	31	174	429	96	143	289	56	18	16	485	110	98	6	214	296	9	708	22	312	97
351 t/m 450	27	182	420	95	169	296	73	18	8	527	101	105	17	233	314	24	784	7	358	99
451 t/m 650	34	202	475	80	160	294	108	20	10	560	103	72	3	178	248	14	752	26	340	97
651 t/m 1179	16	186	438	80	162	262	210	23	14	652	107	96	2	205	308	24	881	32	398	104
Totaal	129	182	431	87	154	287	88	20	12	523	105	97	7	209	292	16	749	25	333	97
5) Bedrijven met percentage bouwland van 49 t/m 88, melkveebezetting van 31 t/m 75, varkensbezetting van 36 t/m 133 en pluimveebezetting van 251 t/m 1179, ingedeeld naar kalveren/jongveebezetting																				
27 t/m 50	14	210	464	66	166	257	108	19	18	568	105	96	9	210	304	21	799	5	357	101
51 t/m 75	23	181	423	79	152	299	88	19	5	505	107	109	7	223	296	18	746	11	315	99
76 t/m 100	37	197	447	84	156	280	93	20	15	545	102	94	6	202	279	14	761	21	369	97
101 t/m 125	21	180	444	100	168	311	106	23	11	555	103	86	10	199	288	18	782	23	314	97
126 t/m 175	13	156	436	122	147	293	115	18	10	550	113	77	4	194	273	17	761	19	372	103
Totaal	108	187	443	88	158	288	99	20	12	544	105	94	7	206	287	17	767	11	345	99
6) Bedrijven met perc. bouwland 49 t/m 88, melkveebez. 31 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179 en kalveren/jongveebez. 27 t/m 175, ingedeeld naar perc. hakvruchten																				
10 t/m 15	29	203	478	87	144	289	101	20	4	539	119	45	4	168	227	14	721	4	357	99
16 t/m 20	34	188	437	90	157	284	85	18	14	534	114	85	4	203	281	20	757	22	335	97
21 t/m 25	26	173	436	80	158	286	110	22	12	533	93	124	11	228	323	14	775	20	310	98
26 t/m 37	19	181	410	96	181	293	107	21	20	585	85	143	12	240	344	17	842	9	392	101
Totaal	108	187	443	88	158	288	99	20	12	544	105	94	7	206	287	17	767	11	345	99

L.F.I.

295

./.. = verlies.

Tabel II A

NOORD-LIMBURG, 7 - 15 ha, GEMEENDE BEDRIJVEN

	Aantal bedrijven	Gemidd. oppervl.	Bedrijfsplan										Kosten per ha cultuurgrond									
			% Bouwland	Werkp. per 100 ha cultuurgrond	Melkvee per 100 ha cultuurgrond	Kalveren per 100 st. melkvee	Jongvee per 100 st. melkvee	Varkens per 100ha cultuurgrond	Pluivee per 100 ha cult. gr.	Granen per 100 ha bouwland	Hekvruchten per 100 ha bouwland	Andere gew. per 100 ha bouwland	Totaal loon + werk door derden	Zaai- en pootgoed	Beststoffen	Veevoeder	Onderhoud + afschrijving	Overige kosten	Rente invent.	Pachtwaarde	Totaal kosten	
1) Alle bedrijven, ingedeeld naar percentage bouwland																						
49 t/m 56	19	11.88	52	12	36	37	97	39	390	74	21	5	370	34	72	44	47	56	26	57	706	
57 t/m 64	29	11.44	62	11	38	35	88	39	399	72	20	8	367	25	70	57	51	60	29	54	713	
65 t/m 68	41	10.45	66	12	41	32	79	47	439	71	22	7	392	32	88	59	52	59	29	56	767	
69 t/m 72	54	10.62	71	13	35	31	86	46	403	71	21	8	399	27	88	47	56	60	29	55	761	
73 t/m 76	37	10.54	75	12	39	32	71	49	400	72	20	8	420	25	83	55	47	58	29	53	770	
77 t/m 80	34	10.77	79	12	38	37	75	40	427	71	18	11	407	28	78	47	47	49	28	57	741	
81 t/m 88	37	9.71	84	13	37	29	70	44	379	64	21	15	417	27	95	48	58	57	29	57	788	
89 t/m 98	6	9.34	93	12	39	36	65	37	326	63	19	18	460	31	71	71	52	53	31	57	826	
Totaal	257	10.65	72	12	38	33	80	44	404	70	20	10	401	29	84	52	52	57	28	56	759	
2) Bedrijven met percentage bouwland van 49 t/m 88, ingedeeld naar melkveebezetting																						
14 t/m 25	25	11.70	69	12	22	45	138	41	323	72	20	8	344	26	79	41	49	58	26	55	678	
26 t/m 30	36	10.95	72	12	28	32	84	41	424	69	21	10	405	29	88	51	52	57	27	53	762	
31 t/m 35	45	11.31	73	12	33	34	85	42	404	70	20	10	397	28	90	42	48	55	27	54	741	
36 t/m 40	49	10.41	70	12	38	30	77	46	421	72	20	8	395	28	88	62	57	54	29	59	772	
41 t/m 45	48	10.63	71	13	43	32	67	46	386	70	21	9	412	27	82	53	53	59	29	55	770	
46 t/m 56	40	9.87	71	13	51	30	60	47	426	71	20	9	410	32	75	53	51	61	30	57	769	
57 t/m 75	8	8.97	70	11	62	24	48	43	546	68	20	12	441	14	82	65	43	54	29	53	781	
Totaal	251	10.69	71	12	38	33	80	44	407	70	20	10	399	28	84	51	52	57	28	56	755	
3) Bedrijven met percentage bouwland van 49 t/m 88 en melkveebezetting van 31 t/m 75, ingedeeld naar varkensbezetting																						
19 t/m 25	25	10.68	73	12	41	33	71	22	391	69	21	10	389	27	86	43	59	52	28	54	738	
26 t/m 35	36	11.07	68	13	40	32	66	31	333	71	19	10	415	21	78	44	45	56	27	54	740	
36 t/m 45	50	10.56	71	12	42	32	71	40	375	72	20	8	385	30	85	50	45	55	30	55	747	
46 t/m 55	36	10.54	73	12	44	32	70	50	455	71	19	10	407	29	84	58	48	61	28	57	772	
56 t/m 65	21	10.19	70	12	42	31	90	60	481	68	22	10	424	29	80	57	49	51	29	61	790	
66 t/m 133	22	9.50	72	12	41	26	69	84	533	70	22	8	424	34	91	75	52	61	30	59	826	
Totaal	190	10.50	71	12	42	31	72	45	414	71	20	9	404	28	84	53	52	57	29	56	763	

Tabel II A (1e vervolg)

NOORD-LIMBURG, 7 - 15 ha, GEMEENDE BEDRIJVEN

	Aantal bedrijven	Gemidd. op: ervl.	Bedrijfsplan										Kosten per ha cultuurgrond									
			% Bouwland	Werkp. per 100 ha cultuurgrond	Melkvee per 100 ha cultuurgrond	Kalveren per 100 st. melkvee	Jongvee per 100 st. melkvee	Varkens per 100ha cultuurgrond	Pluimvee per 100 ha cult. gr.	Granen per 100 ha bouwland	Hakvruchten per 100 ha bouwland	Andere gew. per 100 ha bouwland	Totaal loon + werk door derden	Zaai- en pootgoed	Meststoffen	Veevoeder	Onderhoud + afschrijving	Overige kosten	Rente invent.	Pachtwaaarde	Totaal kosten	
4) Bedrijven met percentage bouwland van 49 t/m 88, melkveebezetting van 31 t/m 75 en varkensbezetting van 36 t/m 133, ingedeeld naar pluimveebezetting																						
19 t/m 250	21	10.71	71	12	43	32	68	48	176	69	23	8	398	25	87	39	59	60	30	58	756	
251 t/m 350	31	11.61	72	11	41	31	74	50	303	73	19	8	382	30	88	39	47	60	28	56	730	
351 t/m 450	27	10.43	74	13	43	30	72	57	398	70	22	8	412	31	86	53	58	65	29	58	792	
451 t/m 650	24	9.42	72	12	43	34	75	54	536	72	19	9	418	31	82	60	48	54	29	56	778	
651 t/m 1179	16	8.97	67	12	43	27	78	62	932	73	21	6	413	35	83	118	55	53	31	61	849	
Totaal	129	10.31	72	12	42	31	73	54	442	71	21	8	404	30	85	57	53	59	29	57	774	
5) Bedrijven met percentage bouwland van 49 t/m 88, melkveebezetting van 31 t/m 75, varkensbezetting van 36 t/m 133 en pluimveebezetting van 251 t/m 1179, ingedeeld naar kalveren/jongveebezetting																						
27 t/m 50.	14	9.77	69	13	45	23	28	65	555	70	21	9	416	31	83	71	49	58	27	59	794	
51 t/m 75	23	10.18	75	11	43	28	50	51	457	70	21	9	392	35	87	55	46	57	28	57	757	
76 t/m 100	37	10.18	73	12	44	31	75	56	467	69	20	11	423	24	80	60	53	57	29	57	783	
101 t/m 125	21	11.01	69	13	41	36	97	54	458	73	20	7	395	40	96	64	57	68	30	55	805	
126 t/m 175	13	9.77	71	11	36	35	128	50	621	76	17	7	388	34	76	58	50	48	30	58	742	
Totaal	108	10.24	72	12	42	31	74	55	493	71	20	9	406	31	85	61	51	58	29	57	778	
6) Bedrijven met perc. bouwland 49 t/m 88, melkveebez. 31 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179 en kalveren/jongveebez. 27 t/m 175, ingedeeld naar perc. hakvruchten																						
10 t/m 15	29	10.36	74	10	43	35	79	50	504	76	13	11	400	26	77	50	43	46	27	56	725	
16 t/m 20	34	10.64	72	12	43	29	77	55	461	74	18	8	408	29	85	64	46	62	28	57	779	
21 t/m 25	26	10.17	71	12	39	30	73	55	501	68	23	9	397	36	92	61	61	63	30	55	795	
26 t/m 37	19	9.41	70	14	44	29	65	62	523	61	30	9	421	39	85	71	59	64	32	62	833	
Totaal	108	10.24	72	12	42	31	74	55	493	71	20	9	406	31	85	61	51	58	29	57	778	

L.B.I.

295

NOORT IMBURG, 7 - 15 ha, GEMEENSDE BEDRIJF

Opbrengsten per ha cultuurgrond, resp. per dier en per ha bouwland																				
	Aantal bedrijven	Melk + kaas en boter	Zuivel per koe	Rundvee	Varkens	Varkens per varken	Pluimvee	Pluimvee per kip	Paarden, schapen en grasland	Totaal veestelt	Granen	Hakvruchten	Andere gewassen	Totaal akkerbouw	Akkerbouw per ha bouwland	Fruit, tuinbouw + overige opbr.	Totaal bruto opbrengsten	Netto overschot	Gezinsinkomen	Baten per f 100 kosten
7) Bedrijven met perc. bouwland 49 t/m 88, melkveebez. 31 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179, kalveren/jongveebez. 27 t/m 175 en perc. hakvruchten 10 t/m 37, opnieuw ingedeeld naar perc. bouwland																				
49 t/m 64	14	190	436	93	164	315	156	25	24	627	96	77	5	177	300	14	816	52	366	107
65 t/m 68	24	203	459	82	151	276	109	20	12	557	100	86	3	189	284	16	762	30	316	96
69 t/m 72	25	166	427	80	164	285	84	19	13	507	106	104	8	213	308	21	746	12	360	98
73 t/m 76	14	202	442	84	165	265	112	21	20	563	108	83	8	199	267	27	803	2	388	100
77 t/m 80	16	189	456	87	147	302	84	19	1	508	110	93	14	217	276	13	738	40	294	95
81 t/m 88	15	174	432	113	158	298	60	14	3	505	112	118	6	235	279	7	751	19	362	97
Totaal	108	187	443	86	153	298	99	20	12	544	105	94	7	206	287	17	767	11	345	99
8) Bedrijven met perc. bouwland 69 t/m 88, melkveebez. 31 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179, kalveren/jongveebez. 27 t/m 175 en perc. hakvruchten 10 t/m 37, opnieuw ingedeeld naar melkveebezetting																				
31 t/m 35	19	147	451	83	155	286	69	16	8	462	117	107	8	232	305	27	721	42	308	94
36 t/m 40	14	163	433	52	153	284	89	19	3	460	108	112	12	232	309	17	709	55	290	93
41 t/m 45	21	181	425	103	162	284	85	20	15	547	107	90	7	304	270	15	765	17	314	98
46 t/m 55	11	218	433	124	162	320	94	20	7	605	97	93	12	203	259	5	813	44	397	106
56 t/m 75	5	269	471	82	170	250	114	19	14	649	109	91	5	205	268	25	879	33	485	105
Totaal	70	180	438	89	159	287	85	19	10	523	108	100	9	217	286	18	758	18	351	99
9) Bedrijven met perc. bouwland 69 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179, kalveren/jongveebez. 27 t/m 175 en perc. hakvruchten 10 t/m 37, opnieuw ingedeeld naar varkensbezetting																				
36 t/m 45	12	184	385	108	150	357	80	18	21	543	96	89	3	188	250	7	738	29	325	97
46 t/m 55	14	222	473	122	149	295	94	20	8	595	117	84	4	205	259	11	811	41	429	105
56 t/m 133	11	203	443	86	195	243	101	20	9	594	97	104	20	221	296	22	837	1	432	100
Totaal	37	204	435	107	163	288	91	19	13	578	104	92	8	204	267	13	795	8	396	101
10) Bedrijven met perc. bouwland 69 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179, kalveren/jongveebez. 27 t/m 175 en perc. hakvruchten 10 t/m 37, opnieuw ingedeeld naar pluimveebezetting																				
251 t/m 350	11	183	397	110	130	286	57	19	18	506	110	115	6	231	304	7	744	36	339	95
351 t/m 450	9	168	404	109	171	255	70	17	12	550	98	88	20	206	264	28	764	23	409	103
451 t/m 650	12	224	475	107	177	319	102	19	13	621	106	64	5	175	230	10	806	17	420	102
651 t/m 1179	5	232	475	95	171	292	180	22	5	683	99	109	-	208	279	9	900	59	441	107
Totaal	37	204	435	107	163	288	91	19	13	578	104	92	8	204	267	13	795	8	396	101

Bedrijfsplan										Kosten per ha cultuurgrond											
Aantal bedrijven	Gemidd. oppervl.	% Bouwland	Werkp. per 100 ha cultuurgrond	Melkvee per 100 ha cultuurgrond	Kalveren per 100 st. melkvee	Jongvee per 100 st. melkvee	Varkens per 100 ha cultuurgrond	Pluimvee per 100 ha cult. gr.	Granen per 100 ha bouwland	Hakvruchten per 100 ha bouwland	Andere gew. per 100 ha bouwland	Totaal loon + werk door derden	Zaai- en pootgoed	Kiostoffen	Veevoeder	Onderhoud + afschrijving	Overige kosten	Rente invent.	Pachtw.aarde	Totaal kosten	
7) Bedrijven met perc. bouwland 49 t/m 88, melkveebez. 31 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179, kalveren/jongveebez. 27 t/m 175 en perc. hakvruchten 10 t/m 37, op nieuw ingedeeld naar perc. bouwland																					
49 t/m 64	14	10.95	59	11	44	37	77	52	619	74	21	5	369	37	74	84	55	61	29	57	766
65 t/m 68	24	9.86	67	13	44	27	77	55	532	72	21	7	401	32	91	69	52	62	30	55	792
69 t/m 72	25	10.55	71	11	39	32	78	57	434	71	20	9	407	29	86	48	48	54	27	59	758
73 t/m 76	14	10.04	74	11	46	29	64	62	545	73	19	8	439	26	83	69	45	63	31	55	811
77 t/m 80	16	10.21	78	12	41	35	73	49	439	70	19	11	409	36	84	54	53	55	29	58	778
81 t/m 88	15	9.85	85	12	40	28	73	53	422	66	19	15	411	28	84	47	56	56	30	58	770
Totaal	108	10.24	72	12	42	31	74	55	493	71	20	9	406	31	85	61	51	58	29	57	778
8) Bedrijven met perc. bouwland 69 t/m 88, melkveebez. 31 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179, kalveren/jongveebez. 27 t/m 175 en perc. hakvruchten 10 t/m 37, op nieuw ingedeeld naar melkveebezetting																					
31 t/m 35	19	11.14	76	12	33	30	81	54	419	70	20	10	393	35	96	40	50	62	28	59	763
36 t/m 40	14	10.05	75	12	38	25	76	54	462	71	20	9	402	26	86	55	58	50	29	58	764
41 t/m 45	21	9.95	76	11	43	33	71	57	434	70	20	10	423	30	79	58	51	55	29	57	782
46 t/m 55	11	9.76	78	12	50	38	69	51	476	67	18	15	415	30	78	57	44	61	29	55	769
56 t/m 75	5	9.39	77	11	57	27	49	68	614	72	16	12	499	20	74	71	38	52	29	63	846
Totaal	70	10.22	76	12	41	31	73	55	455	70	20	10	415	30	84	54	50	56	29	58	776
9) Bedrijven met perc. bouwland 69 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179, kalveren/jongveebez. 27 t/m 175 en perc. hakvruchten 10 t/m 37, op nieuw ingedeeld naar varkensbezetting																					
36 t/m 45	12	9.96	75	12	48	32	75	42	456	69	20	11	401	32	79	58	45	63	30	52	760
46 t/m 55	14	10.08	79	11	47	34	65	50	460	71	17	12	433	26	80	52	43	50	28	58	770
56 t/m 133	11	9.33	75	12	46	34	63	80	501	67	21	12	460	28	74	71	55	56	30	62	836
Totaal	37	9.82	76	12	47	33	68	57	470	69	19	12	431	29	78	60	47	56	29	57	787
10) Bedrijven met perc. bouwland 69 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 75, varkensbez. 36 t/m 133, pluimveebez. 251 t/m 1179, kalveren/jongveebez. 27 t/m 175 en perc. hakvruchten 10 t/m 37, op nieuw ingedeeld naar pluimveebezetting																					
250 t/m 350	11	10.62	76	11	46	33	67	48	306	68	21	11	419	29	86	47	49	63	29	58	780
351 t/m 450	9	10.21	78	11	46	33	64	67	403	64	18	18	423	28	72	51	45	58	27	57	761
451 t/m 650	12	9.37	76	12	47	34	65	56	523	73	18	9	440	29	76	58	48	53	30	55	789
651 t/m 1179	5	8.45	75	12	49	33	81	58	826	73	20	7	447	25	78	107	45	44	32	63	841
Totaal	37	9.82	76	12	47	33	68	57	470	69	19	12	431	29	78	60	47	56	29	57	787

Tabel III B

NOORD-LIMBURG, 7 - 15 ha, OVERSTELAND VEELTBEELTBEDRIJVEN

Opbrengsten per ha cultuurgrond, resp. per dier en per ha bouwland																					
Aantal bedrijven		Melk + kops en boter	Zwivel per koe	Rundvee	Varkens	Varkens per varken	Pluimvee	Pluimvee per kip	Paarden, schapen + gresland	Totaal veeteelt	Grenen	Hakvruchten	Andere gewassen	Totaal akkerbouw	Akkerbouw per ha bouwland	Fruit, tuinbouw + overige opbr.	Totaal bruto opbrengsten	Netto overschot	Gezinsinkomen	Baten per f 100 kosten	
1) Alle bedrijven ingedeeld naar percentage bouwland																					
45 t/m 64	24	166	396	84	123	328	65	18	32	470	52	27	-	79	138	10	559	./.	107	211	84
65 t/m 72	39	160	411	89	158	329	76	19	19	502	64	38	4	106	154	13	621	./.	117	232	84
73 t/m 80	33	163	401	74	146	317	71	18	23	477	72	37	2	111	145	11	599	./.	103	248	85
81 t/m 88	12	153	394	86	129	296	76	20	12	456	71	42	9	122	146	6	584	./.	120	213	83
	108	161	403	83	144	320	72	18	22	482	64	36	3	103	147	11	596	./.	111	230	84
2) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88, ingedeeld naar melkveebezetting																					
12 t/m 30	20	108	408	80	146	309	73	20	31	438	61	37	3	101	145	19	558	./.	140	190	80
31 t/m 35	22	138	415	62	120	323	61	18	19	400	67	38	5	110	158	11	521	./.	158	176	77
36 t/m 40	20	150	388	80	138	334	77	19	27	472	68	40	1	109	153	10	591	./.	140	199	81
41 t/m 45	18	166	389	94	137	298	73	18	8	478	68	32	4	104	146	11	593	./.	104	229	85
46 t/m 56	18	222	435	92	162	327	76	17	30	582	61	32	1	94	135	8	684	./.	43	331	94
57 t/m 72	10	225	370	110	171	308	76	20	16	598	61	31	5	97	138	4	699	./.	25	311	96
	108	161	403	83	144	320	72	18	22	482	64	36	3	103	147	11	596	./.	111	230	84
3) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88 en melkveebez. 41 t/m 72, ingedeeld naar varkensbezetting																					
15 t/m 35	15	206	415	77	89	324	64	19	27	463	61	24	-	85	128	6	554	./.	126	185	81
36 t/m 55	18	193	395	97	155	343	83	18	15	543	68	36	5	109	148	9	661	./.	75	299	90
56 t/m 70	7	197	380	113	177	286	85	18	13	585	55	33	7	95	138	13	693	./.	53	339	93
71 t/m 151	6	219	421	123	289	279	68	16	12	711	67	38	-	105	144	7	823	./.	123	442	118
	46	202	402	96	155	311	75	18	18	546	63	32	3	98	140	8	652	./.	63	287	91
4) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 72 en varkensbez. 15 t/m 151, ingedeeld naar pluimveebezetting																					
96 t/m 250	9	189	353	85	166	284	24	13	18	482	64	31	3	98	146	10	590	./.	51	276	92
251 t/m 350	10	193	396	101	140	308	54	18	27	515	58	28	2	88	128	9	612	./.	113	248	84
351 t/m 450	9	215	422	97	130	322	57	14	29	528	68	30	1	99	138	4	631	./.	78	312	89
451 t/m 650	12	209	427	106	155	333	108	20	11	589	72	37	6	115	159	8	712	./.	38	309	95
651 t/m 813	6	197	407	85	195	311	147	19	2	626	48	34	2	84	117	11	721	./.	24	344	97
	46	202	402	96	155	311	75	18	18	546	63	32	3	98	140	8	652	./.	63	287	91

L.B.I.

295

	Aantal bedrijven	Gemidd. oppervl.	Bedrijfsplan										Kosten per ha cultuurgrond									
			% Bouwland	Werkp. per 100 ha cultuurgrond	Melkvee per 100 ha cultuurgrond	Kalveren per 100 st.melkvee	Jongvee per 100 st.melkvee	Verkens per 100ha cultuurgrond	Pluimvee per 100 ha cult.gr.	Granen per 100 ha bouwland	Hekvruchten per 100 ha bouwland	Andere gewassen per 100 ha bouw.	Totaal loon + werk door derden	Zaai- en pootgoed	Meststoffen	Veevoeder	Onderhoud + afschrijving	Overige kosten	Rente invent.	Pachtprijs	Totaal kosten	
1) Alle bedrijven ingedeeld naar percentage bouwland																						
45 t/m 64	24	11.26	57	11	42	37	76	37	356	74	20	6	348	22	71	46	54	47	29	49	666	
65 t/m 72	39	10.40	69	12	39	30	81	48	408	70	19	11	396	24	78	57	46	54	28	55	738	
73 t/m 80	35	10.41	77	11	41	35	71	47	400	72	18	10	383	25	74	48	46	48	28	50	702	
81 t/m 88	12	10.58	84	14	39	39	59	44	393	71	16	13	383	26	69	35	49	61	28	53	704	
	108	10.61	70	12	40	34	74	45	392	72	19	9	381	24	74	49	48	51	28	52	707	
2) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88, ingedeeld naar melkveebezetting																						
12 t/m 30	20	11.34	70	12	26	38	91	47	358	73	19	8	372	23	73	46	51	52	27	54	698	
31 t/m 35	22	10.65	69	11	33	39	89	57	345	72	18	10	371	20	69	38	51	51	28	51	679	
36 t/m 40	20	10.84	72	13	39	34	69	41	412	72	18	10	385	30	84	50	49	58	28	47	731	
41 t/m 45	18	10.31	71	12	43	35	67	46	419	72	17	11	371	25	75	55	47	44	28	54	697	
46 t/m 56	18	10.38	70	12	51	31	61	50	450	71	19	10	399	24	70	52	47	51	31	53	727	
57 t/m 72	10	9.63	70	12	61	23	60	56	374	68	21	11	387	21	77	67	39	48	30	55	724	
	108	10.61	70	12	40	34	74	45	392	72	19	9	381	24	74	49	48	51	28	52	707	
3) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88 en melkveebez. 41 t/m 72, ingedeeld naar varkensbezetting																						
15 t/m 35	15	10.41	67	11	50	33	47	28	342	75	18	7	358	26	64	48	53	50	30	51	680	
36 t/m 55	18	10.17	73	12	49	30	70	45	465	71	18	11	403	24	75	63	40	48	29	54	736	
56 t/m 70	7	10.16	69	13	52	21	68	62	464	61	21	18	413	22	84	45	43	55	29	55	746	
71 t/m 151	6	9.71	73	13	52	31	72	104	438	70	20	10	368	21	75	68	42	39	30	57	700	
	46	10.19	70	12	50	30	63	50	421	71	19	10	386	24	73	56	45	48	29	54	715	
4) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 72 en varkensbez. 15 t/m 151, ingedeeld naar pluimveebezetting																						
96 t/m 250	9	11.21	67	12	53	26	54	58	176	72	19	9	326	18	74	49	42	48	30	54	641	
251 t/m 350	10	11.61	69	13	49	30	64	46	309	66	19	15	393	21	87	40	46	56	29	53	725	
351 t/m 450	9	10.43	72	11	51	41	55	41	399	72	19	9	421	20	56	37	46	48	30	52	710	
451 t/m 650	12	9.16	72	13	49	31	75	47	544	73	18	9	397	30	75	70	48	46	29	55	750	
651 t/m 813	6	7.98	71	12	49	15	64	63	763	69	18	13	383	34	67	96	41	40	30	54	743	
	46	10.18	70	12	50	30	63	50	421	71	19	10	386	24	73	56	45	48	29	54	715	

Tabel III A (vervolg)

NOORD-LIMBURG, 7 - 15 ha, OVERHEGEND VEERELIJBEDRIJVEN

	Aantal bedrijven	Gemidd. oppervl.	Bedrijfsplan										Kosten per ha cultuurgrond									
			% Bouwland	Warkp. per 100 ha cultuurgrond	Melkvee per 100 ha cultuurgrond	Kalveren per 100 st.melkvee	Jongvee per 100 st.melkvee	Varkens per 100ha cultuurgrond	Pluimvee per 100 ha cult.gr.	Granen per 100 ha bouwland	Hakvruchten per 100 ha bouwland	Andere gewassen per 100 ha bouw.	Totaal loon + werk door derden	Zaai- en oogtoed	Neststoffen	Veevoeder	Onderhoud + afschrijving	Overige kosten	Rente invent.	Pachtwaarde	Totaal kosten	
5) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 72, varkensbez. 15 t/m 151 en pluimveebez. 96 t/m 813, ingedeeld naar kalveren/jongveebezetting																						
14 t/m 50	6	8.61	68	12	50	10	32	35	453	70	20	10	402	27	71	65	44	39	29	57	734	
51 t/m 75	18	10.41	68	12	53	24	51	54	373	69	20	11	377	22	69	53	46	47	30	54	698	
76 t/m 100	12	10.78	74	11	47	42	68	48	418	74	16	10	357	24	76	54	40	57	28	52	688	
101 t/m 136	10	10.02	73	15	49	37	98	53	493	71	19	10	424	26	77	59	50	44	31	53	764	
	46	10.18	70	12	50	30	63	50	421	71	19	10	386	24	73	56	45	48	29	54	715	
6) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 72, varkensbez. 15 t/m 151, pluimveebez. 96 t/m 813 en kalveren/jongveebez. 51 t/m 136, ingedeeld naar perc. hakvruchten																						
9 t/m 15	8	10.70	73	12	47	41	69	37	463	79	12	9	366	26	71	54	42	62	31	51	703	
16 t/m 20	20	10.29	71	13	50	35	71	50	377	71	18	11	369	25	67	54	51	40	29	54	687	
21 t/m 30	12	9.63	68	12	53	27	62	65	451	65	24	11	418	24	84	56	47	47	29	54	759	
	40	10.42	71	12	50	34	68	52	416	71	19	10	383	24	73	55	45	50	29	53	712	

Tabel III-B (vervolg)

NOORD-LIMBURG, 7 - 15 ha, OVERHEFEND VEETELTBEDRIJVEN

Opbrengsten per ha cultuurgrond, resp. per dier en per ha bouwland																					
	Aantal bedrijven		Melk + kaas en boter	Zuivel per koe	Rundvee	Varkens	Varkens per varken	Pluimvee	Pluimvee per kip	Paarden, schapen + grasland	Totaal veeteelt	Granen	Hakvruchten	Andere gewassen	Totaal akkerbouw	Akkerbouw per ha bouwland	Fruit, tuinbouw + overige opbr.	Totaal bruto opbrengsten	Netto overschot	Gezinsinkomen	Baten per f 100 kosten
5) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 72, varkensbez. 15 t/m 151 en pluimveebez. 96 t/m 813, ingedeeld naar kalveren/jongveebezetting																					
14 t/m 50	6	226	457	28	104	314	91	20	8	457	45	30	4	79	117	5	541	193	189	74	
51 t/m 75	18	203	386	77	165	305	62	16	25	532	62	32	-	94	139	8	634	64	287	91	
76 t/m 100	12	201	427	110	152	316	72	17	17	552	81	27	3	111	151	6	669	19	302	97	
101 t/m 136	10	181	373	155	168	317	93	19	14	611	57	39	7	103	141	14	728	36	327	95	
	46	202	402	96	155	311	75	18	18	546	63	32	3	98	140	8	652	63	287	91	
6) Bedrijven met perc. bouwland 45 t/m 88, melkveebez. 41 t/m 72, varkensbez. 15 t/m 151, pluimveebez. 96 t/m 813 en kalveren/jongveebez. 51 t/m 136, ingedeeld naar perc. hakvruchten																					
9 t/m 15	8	207	439	100	128	345	95	20	17	547	77	20	-	97	133	4	648	55	265	92	
16 t/m 20	20	191	385	115	155	309	56	15	24	541	68	34	4	106	149	11	658	29	301	96	
21 t/m 30	12	201	382	96	197	301	86	19	15	595	56	38	2	96	141	8	699	60	326	92	
	40	197	394	107	162	311	73	17	19	558	66	32	3	101	143	9	668	44	301	94	

L.E.I.

295

./. = verlies.